

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspondenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart l'agid a victimas da delicts (Lescha davart l'agid a victimas, LAVi)

dals 23 da mars 2007 (versiun dal 1. da schaner 2019)

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin ils artitgels 123 e 124 da la Constituziun federala¹,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 9 da november 2005²,
concluda:*

1. chapitel Disposiziuns generalas

Art. 1 Principi

¹ Mintga persuna ch'è vegnida donnegiada directamain en sia integritad corporala, psichica u sexuala tras in delict (victima), ha il dretg da survegnir sustegn tenor questa lescha (agid a victimas).

² Il dretg da l'agid a victimas han er il conjugal da la victima, ses uffants e ses geniturs sco er autras persunas che han lioms sumegliants cun ella (confamigliars).

³ Il dretg exista independentamain dal fatg ch'il delinquent:

- a. saja vegni erui;
- b. saja sa cumportà en moda culpaivla;
- c. haja agì intenziunadamain u per negligentscha.

Art. 2 Furmas da l'agid a victimas

L'agid a victimas cumpiglia:

- a. la cussegliaziun e l'agid immediat;
- b. l'agid a pli lunga vista furnì dals posts da cussegliaziun;
- c. las contribuziuns als custs per l'agid a pli lunga vista furnì da terzs;

AS 2008 1607

¹ SR 101

² BBI 2005 7165

- d. l'indemnisaziun;
- e. la prestaziun da satisfacziun morala;
- f. la liberaziun dals custs da procedura;
- g.³ ...

Art. 3 Champ d'applicaziun local

¹ L'agid a victimas vegn concedì, sch'il delict è vegnì commess en Svizra.

² Sch'il delict è vegnì commess a l'exteriur, vegnan concedidas las prestaziuns dals posts da cussegliaziun a las cundiziuns spezialas tenor l'artitgel 17; indemnisaziuns e prestaziuns da satisfacziun morala na vegnan concedidas naginas.

Art. 4 Subsidiaritat da l'agid a victimas

¹ Las prestaziuns da l'agid a victimas vegnan concedidas definitivamain mo, sch'il delinquent u in'otra persuna u instituziun obligada na paja nagina prestaziun u paja mo ina prestaziun insufficienta.

² Tgi che dumonda contribuziuns als custs per l'agid a pli lunga vista furnì da terzs, ina indemnisaziun u ina prestaziun da satisfacziun morala, sto render vardaivel che las premissas tenor l'aleina 1 èn ademplidas, nun che – en vista als fatgs spezials – ins na possia betg pretender dad el, ch'el sa stentia per obtegnair prestaziuns da terzs.

Art. 5 Prestaziuns gratuitas

La cussegliaziun, l'agid immediat e l'agid a pli lunga vista furnì dals posts da cussegliaziun èn gratuits per la victima e per ses confamigliars.

Art. 6 Consideraziun da las entradas en connex cun la concessiun d'ulteriuras prestaziuns

¹ Il dretg da survegnir contribuziuns als custs per l'agid a pli lunga vista furnì da terzs exista mo, sche las entradas imputablas da la victima u da ses confamigliars na surpassan betg quatter giadas l'import decisiv per ils bains generals necessaris per viver tenor l'artitgel 10 aleina 1 litera a da la Lescha federala dals 6 d'october 2006⁴ davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza per vegls, survivents ed invaliditad (LPS).⁵

² Las entradas imputablas da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns vegnan calculadas tenor l'artitgel 11 LPS; decisivas èn las entradas probablas suenter il delict.⁶

³ Aboli tras la cifra II 10 da l'aggiunta 1 dal Cudesch da procedura penala dals 5 d'oct. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1881; BBI 2006 1085).

⁴ SR 831.30

⁵ Guardar art. 49 (coordinaziun cun la LPS).

⁶ Guardar art. 49 (coordinaziun cun la LPS).

³ La prestaziun da satisfacziun morala vegn pajada independentamain da las entradas a la persuna che ha il dretg sin prestaziuns.

Art. 7 Transferiment da dretgs al chantun

¹ Sch'in chantun presta agid a victimas sa basond sin questa lescha, passa il dretg sin prestaziuns da medem gener, che la victima u ses confamigliars pon far valair sin basa dal delict, da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns al chantun, fin a la dimensiun da las prestaziuns chantunalas pajadas.

² Quests dretgs han la precedenza envers quels che la persuna che ha il dretg sin prestaziuns po far valair, ed envers ils dretgs da regress da terzs.

³ Il chantun desista da far valair sia pretensiun envers il delinquent, sche quai periclitass interess degns da protecziun da la victima u da ses confamigliars ubain la reintegraziun sociala dal delinquent.

Art. 8⁷ Infurmaziun davart l'agid a victimas ed annunzia

¹ Las autoritads da persecuziun penala infurmeschan la victima davart l'agid a victimas e transmittan – sut tschertas premissas – il num e l'adressa ad in post da cussegliaziun. Las obligaziuns correspundentas sa drizzan tenor l'urden da procedura respectiv.

² Ina persuna che abita en Svizra e ch'è daventada victima d'in delict a l'exteriur, po sa drizzar ad ina represchantanza svizra u al post incumbensà cun la protecziun consulara svizra. Quests posts infurmeschan la victima davart l'agid a victimas en Svizra. Els communitgeschan il num e l'adressa da la victima ad in post da cussegliaziun, sche la victima è perencletga cun quai.

³ Ils alineas 1 e 2 vegnan applitgads conform al senn per ils confamigliars da la victima.

2. chapitel Prestaziuns dals posts da cussegliaziun

1. secziun Posts da cussegliaziun

Art. 9 Purschida

¹ Ils chantuns procuran ch'i stettian a disposiziun posts da cussegliaziun privats u publics ch'èn autonomi en lur sector d'activitad. Per quest intent tegnan els quint dals basegns speziels da las differentas categorias da victimas.

² In post da cussegliaziun po esser ina instituziun cuminaivla da plirs chantuns.

⁷ Versiun tenor la cifra II 8 da l'aggiunta da la Lescha davart l'organisaziun da las autoritads penals dals 19 da mars 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 3267; BBI 2008 8125).

Art. 10 Invista da las actas

¹ Ils posts da cussegliaziun pon prender invista da las actas da las autoritads da persecuziun penala e da las dretgiras, che concernan las proceduras, a las qualas èn participads la victima u ses confamigliars, sche tals han dà lur consentiment.

² Il dretg da prender invista da las actas dastga vegnir refusà als posts da cussegliaziun mo, sche – tenor il dretg processual decisiv – el pudess er vegnir refusà a la persuna donnegiada.

Art. 11 Obligaziun da mantegnair il secret

¹ Las personas che lavuran per in post da cussegliaziun ston mantegnair il secret davart lur constataziuns envers las autoritads ed envers las personas privatas. L'obligaziun da mantegnair il secret vala er sunter la finiziun da questa collavuraziun. Resalvadas restan las obligaziuns da dar perditga tenor il Cudesch da procedura penala^{8,9}

² L'obligaziun da mantegnair il secret è annullada, sche la persuna cussegliada dat ses consentiment.

³ Sche l'integritad corporala, psichica u sexuala d'ina persuna minorena u d'ina persuna sut curatella cumplessiva è periclitada seriusamain, po il post da cussegliaziun infurmar l'autoridad per la protecziun d'uffants e da creschids u denunziar il delict a l'autoridad da persecuziun penala.¹⁰

⁴ Tgi che violescha l'obligaziun da mantegnair il secret, vegn chastià cun in chasti da detenziun fin a 3 onns u cun in chasti pecuniar.

2. secziun**Agid furni dals posts da cussegliaziun e contribuziuns als custs****Art. 12** Cussegliaziun

¹ Ils posts da cussegliaziun cusseglian la victima e ses confamigliars ed als gidan a far valair lur dretgs.

² Sch'ils posts da cussegliaziun survegnan in'annunzia tenor l'artitgel 8 alinea 2 u 3, entran els en contact cun la victima u cun ses confamigliars.

⁸ SR 312.0

⁹ Versiun da la segunda e da la terza frasa tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 dal Cudesch da procedura penala dals 5 d'oct. 2007, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1881; BB1 2006 1085).

¹⁰ Versiun tenor la cifra 3 da l'aggiunta da la LF dals 15 da dec. 2017 (proteccziun d'uffants), en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2018 2947; BB1 2015 3431).

Art. 13 Agid immediat ed agid a pli lunga vista

¹ Ils posts da cussegliaziun prestan immediatamain agid a la victima ed a ses confamigliars per cuntentar ils basegns ils pli urgents che resultan dal delict (agid immediat).

² Sche necessari prestan els in agid supplementar a la victima ed a ses confamigliars, fin ch'il stadi da sanadad da la persuna pertutgada è sa stabilisà e fin che las ulteriuras consequenzas dal delict èn eliminadas u gulivadas tant sco pussaivel (agid a pli lunga vista).

³ Ils posts da cussegliaziun pon laschar furnir l'agid immediat e l'agid a pli lunga vista tras terzs.

Art. 14 Dimensiun da las prestaziuns

¹ Las prestaziuns cumpiglian l'assistenza medicinala, psicologica, sociala, materiala e giuridica commensurada, da la quala la victima e ses confamigliars han basegn e la quala vegn furnida en Svizra. Sche necessari procuran ils posts da cussegliaziun per in alloschi d'urgenza per la victima u per ses confamigliars.

² Ina persuna domiciliada a l'exteriur ch'è daventada victima d'in delict en Svizra, ha ultra da quai il dretg da survegnir contribuziuns als custs da guariziun en ses lieu da domicil.

Art. 15 Access als posts da cussegliaziun

¹ Ils chantuns procuran che la victima e ses confamigliars possian survegnir entaifer in termin adequat l'agid immediat, dal qual els han basegn.

² La victima e ses confamigliars pon sa drizzar ad in post da cussegliaziun independentamain dal mument ch'il delict è vegnì commess.

³ La victima e ses confamigliars pon sa drizzar ad in post da cussegliaziun da lur tscherna.

Art. 16¹¹ Contribuziuns als custs per l'agid a pli lunga vista furnì da terzs

Ils custs per l'agid a pli lunga vista furnì da terzs vegnan cuvrids sco suonda:

- a. dal tuttafatg, sche – en il senn da l'artitgel 6 alineas 1 e 2 – las entradas imputablas da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns na surpassan betg duas giadas l'import decisiv per ils bains generals necessaris per viver;
- b. proporzionalmain, sche – en il senn da l'artitgel 6 alineas 1 e 2 – las entradas imputablas da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns na surpassan betg duas fin quatter giadas l'import decisiv per ils bains generals necessaris per viver.

¹¹ Guardar l'art. 49 (coordinaziun cun la LPS).

3. secziun Delict commess a l'exteriur

Art. 17

¹ En cas d'in delict commess a l'exteriur han il dretg da survegnir agid tenor quest chapitel:

- a. la victima, sch'ella era domiciliada en Svizra il mument ch'il delict è vegnì commess ed il mument ch'ella ha inoltrà sia dumonda;
- b. ils confamigliars da la victima, sche tant els sco er la victima eran domiciliads en Svizra il mument ch'il delict è vegnì commess ed il mument ch'els han inoltrà lur dumonda.

² L'agid vegn prestà mo, sch'il stadi, sin il territori dal qual è vegnì commess il delict, na furnescha naginas prestaziuns u furnescha prestaziuns insufficientas.

4. secziun Repartiziun dals custs tranter ils chantuns

Art. 18

¹ Il chantun che furnescha prestaziuns tenor quest chapitel a favur d'ina persuna domiciliada en in auter chantun, vegn indemnissà da quel.

² Sch'i n'exista nagina regulaziun interchantunala, valan ils suandants princips per la repartiziun dals custs: Il chantun da domicil paja contribuziuns pauschalas al chantun che ha furnì las prestaziuns. La basa da calculaziun furman tut ils custs dals chantuns per las prestaziuns tenor quest chapitel, dividids cun il dumber da las persunas che han survegnì questas prestaziuns da l'agid a victimas.

3. chapitel

Indemnisaziun e prestaziun da satisfaziun morala tras il chantun

1. secziun Indemnisaziun

Art. 19 Dretg d'ina indemnisaziun

¹ La victima e ses confamigliars ha il dretg d'ina indemnisaziun per il donn ch'els han subi pervia d'ina pregiudicaziun u pervia da la mort da la victima.

² Il donn vegn determinà tenor ils artitgels 45 (indemnisaziun en cas da mazzament) e 46 (indemnisaziun en cas da blessura corporala) dal Dretg d'obligaziuns¹². Resalvadas restan ils alineas 3 e 4.

³ Ils donns materials sco er ils donns che pon chaschunar prestaziuns da l'agid immediat u da l'agid a pli lunga vista tenor l'artitgel 13, na vegnan betg resguardads.

¹² SR 220

⁴ Ils donns al tegnairchasa ed ils donns che resultan da l'incapacitad da furnir assistenza als confamigliars, vegnan resguardads mo, sch'els chaschunan custs supplementars u ina diminuiziun da l'activitad da gudogn.

Art. 20 Determinaziun da l'indemnisaziun

¹ Las prestaziuns ch'il petent ha survegnì sco recumpensa, vegnan deducidas da la summa dal donn cun calcular l'indemnisaziun.

² L'indemnisaziun cuvra il donn:

- a. dal tuttafatg, sche – en il senn da l'artitgel 6 alineas 1 e 2 – las entradas imputablas da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns na surpassan betg l'import decisiv per ils bains generals necessaris per viver;
- b. proporziunalmain, sche – en il senn da l'artitgel 6 alineas 1 e 2 – las entradas imputablas da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns sa chattan tranter ina e quatter giadas l'import decisiv per ils bains generals necessaris per viver.¹³

³ L'indemnisaziun importa maximalmain 120 000 francs; sch'ella fiss main che 500 francs, na vegn pajada nagina indemnisaziun.

⁴ L'indemnisaziun po vegnir pajada en pliras ratas.

Art. 21 Pajament anticipà

L'autoritad chantunala cumpetenta conceda in pajament anticipà, sche:

- a. la persuna che ha il dretg sin prestaziuns dovra immediatamain agid finanzia; e
- b. las consequenzas dal delict na pon betg vegnir constatadas a curta vista cun segirezza sufficienta.

2. secziun Prestaziun da satisfacziun morala

Art. 22 Dretg d'ina prestaziun da satisfacziun morala

¹ La victima e ses confamigliars han il dretg da survegnir ina prestaziun da satisfacziun morala, sche la grevezza da la pregiudicaziun giustifitgescha quai; ils artitgels 47 e 49 dal Dretg d'obligaziuns¹⁴ èn applitgabels tenor il senn.

² Il dretg da survegnir ina prestaziun da satisfacziun morala n'è betg transmissibel tras ierta.

Art. 23 Determinaziun da la prestaziun da satisfacziun morala

¹ La prestaziun da satisfacziun morala vegn calculada tenor la grevezza da la pregiudicaziun.

¹³ Guardar art. 49 (coordinaziun cun la LPS).

¹⁴ SR 220

² Ella importa maximalmain:

- a. 70 000 francs per la victima;
- b. 35 000 francs per ils confamigliars.

³ Las prestaziuns da satisfacziun morala furnidas da terzs vegnan deducidas.

3. secziun Disposiziuns cuminaivlas

Art. 24 Dumonda

Tgi che vul far valair il dretg da survegnir ina indemnissaziun u ina prestaziun da satisfacziun morala u vul survegnir ina indemnissaziun anticipada, sto inoltrar ina dumonda a l'autorità chantunala cumpetenta.

Art. 25 Termins

¹ La victima e ses confamigliars ston inoltrar la dumonda da survegnir ina indemnissaziun ed ina prestaziun da satisfacziun morala entaifer 5 onns suenter il delict u suenter l'enconuschientscha dal delict; cas cuntrari van ils dretgs a perder.

² La victima po inoltrar ina dumonda fin ch'ella ha cumpleni il 25. onn da vita:

- a. en cas da delicts tenor l'artitgel 97 alinea 2 dal Cudesch penal¹⁵ e tenor l'artitgel 55 alinea 2 da la Lescha penala militara dals 13 da zercladur 1927¹⁶;
- b. en cas da mazzament empruvà vi d'in uffant sut 16 onns.

³ Sche la victima u ses confamigliars han fatg valair pretensiuns civilas en ina procedura penala avant la scadenza dals termins tenor ils alineas 1 u 2, pon els inoltrar ina dumonda da survegnir ina indemnissaziun u ina prestaziun da satisfacziun morala entaifer 1 onn suenter la decisiun definitiva davart las pretensiuns civilas u suenter la sistida da la procedura penala.

Art. 26 Chantun cumpetent

¹ Cumpetent è il chantun, sin il territori dal qual il delict è vegnì commess.

² Sch'il delict è vegnì commess en plirs lieus u sche l'eveniment ha gì success en plirs lieus, è cumpetent:

- a. il chantun, en il qual l'inquisiziun penala è vegnida introducida l'emprim;
- b. il chantun da domicil da la persuna che ha il dretg sin prestaziuns, sch'i n'è vegnida introducida nagina inquisiziun penala;

¹⁵ SR 311.0

¹⁶ SR 321.0

- c. il chantun, en il qual è vegnida inoltrada l'emprima dumonda da survegnir ina indemnissaziun u ina prestaziun da satisfacziun morala, sch'i n'è vegnida introducida nagina inquisiziun penala e sche la persuna che ha il dretg sin prestaziuns n'ha nagin domicil en Svizra.

Art. 27 Reducziun u exclusiun da l'indemnissaziun e da la prestaziun da satisfacziun morala

¹ L'indemnissaziun e la prestaziun da satisfacziun morala a favur da la victima pon vegnir reducidas u exclusas, sche la victima ha contribuì a chaschunar u a pegiurar la pregiudicaziun.

² L'indemnissaziun e la prestaziun da satisfacziun morala a favur dals confamigliars pon vegnir reducidas u exclusas, sche tals u la victima han contribuì a chaschunar u a pegiurar la pregiudicaziun.

³ La prestaziun da satisfacziun morala po vegnir reducida, sche la persuna che ha il dretg sin prestaziuns è domiciliada a l'exteriur e, sche la prestaziun da satisfacziun morala fiss sproporziunada areguard ils custs da viver al lieu da domicil.

Art. 28 Tschains

Per l'indemnissaziun e per la prestaziun da satisfacziun morala na vegnan debitads nagins tschains.

Art. 29 Procedura

¹ Ils chantuns prevesan ina procedura simpla e svelta. La decisiun concernent in pajament anticipà vegn prendida suenter in'examinaziun summarica da la dumonda da survegnir ina indemnissaziun.

² L'autorità chantunala cumpetenta constatescha d'uffizi ils fatgs.

³ Ils chantuns designeschan in'unica istanza da recurs independenta da l'administraziun; questa istanza ha plaina pussanza d'examinaziun.

4. chapitel Liberaziun dals custs da procedura

Art. 30

¹ Per lur proceduras concernent la concessiun da cussegliaziun, d'agid immediat, d'agid a pli lunga vista, d'indemnissaziun u da prestaziun da satisfacziun morala n'incasseschon las autoritads administrativas e giudizialas nagins custs da la victima e da ses confamigliars.

² Resolvà resta l'adossament dals custs en cas da process da levsemm.

³ La victima e ses confamigliars na ston betg restituir ils custs per in'assistenza giuridica gratuita.

5. chapitel Prestaziuns finanzialas ed incumbensas da la Confederaziun

Art. 31 Scolaziun

¹ La Confederaziun conceda agids finanzials per promover la scolaziun spezialisada dal personal dals posts da cussegliaziun e da las persunas incaricadas cun l'agid a victimas.

² Ella tegna quint dals basegns spezials da tschertas categorias da victimas, particularmain dals basegns da las victimas minorennas da delicts cunter l'integritad sexuala.

Art. 32 Eveniments extraordinaris

¹ Sche – pervia d'eveniments extraordinaris – i resultan custs extraordinariainmain gronds per in chantun, po la Confederaziun conceder indemniziuns ad el.

² En cas d'eveniments extraordinaris coordinescha la Confederaziun – en collavuraziun cun ils chantuns – sche necessari l'activitad dals posts da cussegliaziun e da las autoritads chantunalas cumpetentas.

Art. 33 Evaluaziun

Il Cussegl federal procura ch'i vegnian evaluadas periodicamain la commensurabilitad, l'efficacitad e la rentabilitad da las mesiras tenor questa lescha.

6. chapitel ...

Art. 34–44¹⁷

7. chapitel Disposiziuns finalas

Art. 45 Cumpetenzas legislativas dal Cussegl federal

¹ Il Cussegl federal adatta periodicamain a la chareschia ils imports maximalis e minimalis tenor l'artitgel 20 alinea 3; el po adattar a la chareschia ils imports maximalis tenor l'artitgel 23 alinea 2.

² El decretescha prescripziuns per calcular las contribuziuns pauschalas chantunalas tenor l'artitgel 18 alinea 2 e per far las retschertgas statisticas necessarias per quai.

¹⁷ Aboli tras la cifra II 10 da l'agiunta 1 dal Cudesch da procedura penala dals 5 d'oct. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1881; BBl 2006 1085).

³ El po decretar prescripziuns per concepir las contribuziuns als custs per l'agid a pli lunga vista furnì da terzs, l'indemnisaziun e la prestaziun da satisfacziun morala, e po particularmain fixar las pauschalas u las tariffas per la prestaziun da satisfacziun morala. Per quest intent po el divergiar da la regulaziun da la LPS¹⁸ per tegnair quint da la situaziun speziala da la victima e da ses confamigliars.

Art. 46 Aboliziun dal dretg vertent

La Lescha davart l'agid a victimas dals 4 d'october 1991¹⁹ vegn abolida.

Art. 47 Midada dal dretg vertent

La midada dal dretg vertent vegn reglada en l'aggiunta.

Art. 48 Disposiziuns transitoricas

Il dretg vertent vala per:

- a. ils dretgs d'indemnisaziun u da prestaziun da satisfacziun morala per delicts ch'èn vegnids commess avant l'entrada en vigur da questa lescha; per ils dretgs d'indemnisaziun per delicts ch'èn vegnids commess main che 2 onns avant l'entrada en vigur da questa lescha valan ils termins tenor l'artitgel 25;
- b. las dumondas da survegnir contribuziuns als custs, ch'èn vegnidadas inoltradas avant l'entrada en vigur da questa lescha.

Art. 49 Coordinaziun da questa lescha (nova LAVi) cun la Lescha federala dals 6 d'october 2006²⁰ davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza per vegls, survivents ed invaliditad (nova LPS)

Independentamain dal fatg, sche la nova LPS u la nova LAVi entra en vigur sco emprima, han las disposiziuns qua sutvast da la nova LAVi – il mument da l'entrada en vigur da l'ultima da las duas leschas u il mument da lur entrada en vigur a medem temp – il suandant text:²¹

...

Art. 50 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da schaner 2009²²

¹⁸ SR **831.30**

¹⁹ [AS **1992** 2465, **1997** 2952 cifra III, **2002** 2997, **2005** 5685 agiunta cifra 20]

²⁰ SR **831.30**

²¹ La LPS è entrada en vigur il 1. da schan. 2008.

²² COCF dals 27 da favr. 2008.

Agiunta
(art. 47)

Midada dal dretg vertent

Ils decrets qua sutvart vegnan midads sco suonda:

...²³

²³ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS **2008** 1607.